

Alepidea pusilla

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Alepidea* is waarschijnlijk afgeleid van het Griekse *alepis*, wat 'zonder schubben' of 'plat' betekent, mogelijk verwijzend naar de ongebruikelijke, schaalachtige schutbladen die de bloeiwijze omringen, of de platte wortelstokken. De soortnaam *pusilla* is Latijn voor 'zeer klein', 'dwergachtig' of 'zwak', wat verwijst naar de geringe gestalte van deze plant in vergelijking met andere soorten in het geslacht *Alepidea*. Er is geen gangbare Nederlandse naam voor deze plant, aangezien deze niet in Europa voorkomt en voornamelijk bekend is vanwege zijn traditionele medicinale gebruik in Zuid-Afrika.

Taxonomie

Volgens de Plants of the World Online (POWO) database van Kew Gardens is *Alepidea pusilla* (Harv.) L.J.V.Somerén & Van Wyk een geaccepteerde botanische naam. De taxonomische indeling van deze plant is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Apiales
- Familie: Apiaceae (Schermbloemenfamilie)
- Geslacht: *Alepidea*
- Soort: *Alepidea pusilla*

Synoniemen

De plant is in het verleden op verschillende manieren geclassificeerd. Enkele synoniemen en oude namen die aan deze plant zijn toegekend, zijn:

- *Alepidea capensis* var. *pusilla* Harv. (een basioniem)
- *Alepidea longifolia* var. *pusilla*
- *Alepidea macowanii* Dümmer

Variëteiten en cultivars

Alepidea pusilla is een wilde, van nature voorkomende soort die vooral bekend is in de traditionele geneeskunde van Zuidelijk Afrika. Er zijn geen formeel erkende variëteiten (*varietas*) of cultivars (*cultivated varieties*) van deze soort bekend die in de tuinbouwkundige handel worden aangeboden. De plant wordt doorgaans enkel op botanische basis of voor medicinale doeleinden verzameld/gekweekt als de zuivere soort.

Familie

Alepidea pusilla behoort tot de familie *Apiaceae*, oftewel de Schermbloemenfamilie. Hoewel de bloeiwijze van dit geslacht afwijkt van de klassieke, platte schermen van bijvoorbeeld peen of peterselie, wordt het wel tot deze familie gerekend.

Hoogte

De plant is, zoals de naam *pusilla* al aangeeft, zeer klein. De hoogte varieert meestal van 5 tot 25 centimeter, afhankelijk van de groeiplaats en de omstandigheden.

Bloemkleur

De bloemen zijn onopvallend en klein. Ze verschijnen in dichte, bolvormige tot eivormige hoofdjes en zijn doorgaans wit tot groenwit of crèmekleurig. De bloeiwijze wordt omgeven door karakteristieke, schaalachtige, schutbladen.

Bladkleur

De bladeren zijn groen en groeien vanuit een dichte, basale rozet direct boven de grond. Ze zijn relatief langwerpig (*lanceolaat*) en hebben parallelle nerven.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Alepidea pusilla* in Zuidelijk Afrika valt in de zomer, meestal van *december* tot *maart*.

Standplaats

Deze plant komt voor in hooggelegen graslanden en bergachtige gebieden. De plant gedijt op *volle zon* en heeft een voorkeur voor *vochtige*, goed gedraineerde grond.

Herkomst

Alepidea pusilla is inheems in *Zuidelijk Afrika*. Het verspreidingsgebied omvat delen van *Zuid-Afrika* (o.a. Oost-Kaap, KwaZoeloe-Natal), *Lesotho* en *Eswatini* (Swaziland).

Soort gewas

Het is een overblijvende, kruidachtige *vaste plant* (*perennial herb*). De plant groeit vanuit een dikke, vlezige wortelstok die een belangrijke rol speelt in de traditionele geneeskunde.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door *zaad* of door *deling* van de vlezige wortelstokken. Vermeerdering via zaad is de meest gebruikelijke methode.

Klimaatzone

Alepidea pusilla is een plant van de hogere, bergachtige graslanden en is daardoor redelijk bestand tegen kou. De plant wordt ingedeeld in USDA winterhardheidszones *8 tot 10*, afhankelijk van de vochtigheid van de winter. In koudere gebieden moet de plant beschermd worden tegen strenge vorst en te natte kou.

Insecten

De bloemen van *Alepidea pusilla* zijn, zoals bij veel *Apiaceae*, ontworpen om bestuiving door een breed scala aan kleine insecten mogelijk te maken. Ze trekken voornamelijk *kleine vliegen*, *kevers* en *wespen* aan. De plant zelf heeft weinig last van plagen.

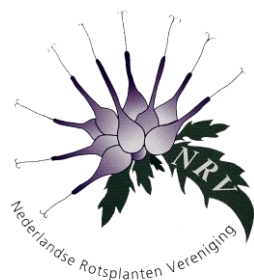
Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:77150993-1>

<https://pza.sanbi.org/alepidea-longifolia>

<https://www.worldfloraonline.org/taxon/wfo-0000523273>

<https://plants.jstor.org/stable/10.5555/al.ap.specimen.k000494301>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Alepidea</i> (plat/schaalachtig), <i>pusilla</i> (zeer klein/dwergachtig).
Taxonomie	Familie: Apiaceae, Geslacht: <i>Alepidea</i> , Soort: <i>Alepidea pusilla</i> .
Synoniemen	<i>Alepidea capensis</i> var. <i>pusilla</i> , <i>Alepidea longifolia</i> var. <i>pusilla</i> , <i>Alepidea macowanii</i> .
Variëteiten en cultivars	Geen formeel erkende variëteiten of cultivars bekend.
Familie	Apiaceae (Schermbloemenfamilie).
Hoogte	5 tot 25 cm.
Bloemkleur	Wit tot groenwit of crèmekleurig.
Bladkleur	Groen, lancetvormig, in een basale rozet.
Bloeiperiode	Zomer (december tot maart in de zuidelijke hemisfeer).
Standplaats	Volle zon, vochtige, goed gedraineerde grond.
Herkomst	Zuidelijk Afrika (Zuid-Afrika, Lesotho, Eswatini).
Soort gewas	Overblijvende kruidachtige vaste plant, traditioneel medicinaal gebruikt.
Vermeerderingswijze	Zaad en deling van de wortelstok.
Klimaatzone	USDA zones 8 tot 10.
Insecten	Trekt kleine vliegen, kevers en wespen aan.